

Előfizetési árak:
Ezen évre 10.—
Félévre 5.—
II. kir. postatakarékpénztári
csakzáma száma 38990
A hirdetési díj mm-
ként 32 fillér s előre
fizetendő. Szüveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A 'KORCSMÁROS' MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Bpest
VI. Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 6. (Lift)
— Térköz körülnél —
Tel.: Aut. 128—92
Lap megjelenése
minden hé 1-án és 15-én.

Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Koresmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, koresmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

Popper Mór és Lipótrt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapítva 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

ad 1483—931 szám.

Árverési hirdetmény.

Hegyeshalom község előljáró-
sága közhírré teszi, hogy a

községi vendéglő és mézszárszék

folyó évi szeptember hó 3-án d.
u. 3. órakor nyilvános árverésen
6 évi időtartamra bérbe lesz
adva.

Az árverési feltételek a hiva-
taltos órák alatt a főjegyzői iro-
dában megtekinthetők.

Hegyeshalom, 1931 július hó 30.

Falb Pál,
bíró.

Varga István,
h. főjegyző.

LÖWY SAMU

Vendéglői és kávéházi
üveg és porcellánárak

gyári lerakata

BUDAPEST, VII. CSENERGY UCCA 19.
TELEFONHÍVÓ: JÓZSEF 435-70.

E lapra való hivatkozással
10% árengedmény.

Kézzelhajtós szabályozható vas-
asztallal, éter- és oxigénnel fel-
szerelve, de villamosáramra is
használatos

új moxigép eladó.

Cím: Provics Antal Kiskunmajsa,
Templom utca 764. szám.

Vendéglők, szállodák és kávéházak

vászon- és damaszt-
áruszükségletüket
legelőnyösebben be-
szerezhetik

Kohn Bernát

vászonáru üzletében
BUDAPEST, KIRÁLY UCCA 13

hol is nagy tétel
abroszok és szal-
véták alkalmi ára-
kon, továbbá
törülközők, tör-
lők, hangerlik,
ágyneműek stb.
példátlanul olcsón
kaphatók.

Duplán szövött színes cérna-
abrosz 130/130 cm. drbja P 3.80
Duplán szövött abroszkelme 130
cm. széles, per mtr P 3.20
Cégünk hírneve garancia az áru
jó minőségéért.

JÉGSZEKRÉNYEK

bor- és sörkímérő
készülékek, pohárállványok min-
den méretben, valamint székek
és asztalok gyári árban kaphatók.
Kedvező fizetési feltételek! Javi-
tások olcsón és pontosan eszkö-
zöltetnek. Kérjen árajánlatot!
jégszekrények, bor- és sörkímérő
készülékek üzeme

Klement András

BUDAPEST, VII, KIRÁLY U. 27.
(az udvarban)

Telefon: J. 401—10.

Lerakat: DEBRECEN, Piac u. 42.

Saját érdeke

minden vendéglősnek, hogy bor-
és sörkímérőkészüléke kifogástal-
anul működjön. Mielőtt bárhol
szükségletét beszerezné, fordul-
jon bizalommal Stiller Artur
céghez, hol állandóan raktáron
talál jégszekrényeket, bor- és
sörkímérőket.
Javitások szakszerűen eszközöl-
tetnek.

Stiller Arthur

jégszekrények
és sörkímérők üzeme Budapest,
VII, Kazinczy u. 6b. Tel.: J 413-70
Kérjen árajánlatot.

Kristály

ásványvizet kizárólag

Szent Lukácsfürdő

tölt
Baktériummentes.
Üdítő.
Védjegy:
Szent Lukács az oroszlánal

TÖRLEY
PEZSGÓ

Talisman, Casino, Reservé.

Ifj. Grünwald Mór

IV., Ferenc József rakpart 6.
Telefon: Automata 843-39.

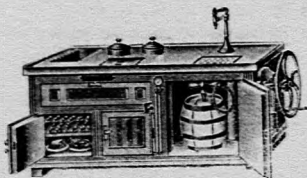
Üveg és porcellán

HENNEFELD R.-T. JÉGSZEKRÉNY- GYÁRA, BUDAPEST,

VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett.) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégszekevények és sörkimérő készülékek.
Automatikus villamos hűtőszekrények.

Sörszerelvények.
Kedvező fizetési
feltételek.

Jégszekevények és
sörkimérők
pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.

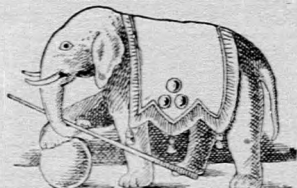
Szállít mindennemű alpacca és alpaca-
caezüst felszerelési tárgyakat. — Evő-
eszközök legolcsóbb beszerzési for-
rása. Billiárdasztalok, golyók, dákok,
dominók, éttermi márvány- és kártya-
asztalok. — Sörkimérő-készülékek
minden méretben, borkimérő asztal-
lal, levegő vagy szénsavnyomásra is.
Hitelesített vendéglői üvegáruk a leg-
nagyobb választékban gyári áron.
Ujraezüstözés és alpaccaáruk javítása
jutányos áron. Kérjen árjegyzéket.
Saját vagy megadott tervek szerint
teljes szálloda-, étterem-, kávéház-,
cukrászda- és kaszinóberendezések.

PAITZ JÁNOS

MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFÁNTCSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCSFA UCCA 55.

TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői be-
rendezések. Billiárdok, dákok,
golyók, dominók, sakkok. Sör-
apparátusok, jégszekevények, asz-
talok, székek, Lignum Sanctum
kugligolyók, kuglibábuk stb.

KREIBICH

szállodai, kávéházi és ven-
déglői összeszemélyzetek
elhelyező irodája

mely 36 év óta fennálló és úgy a fő-
nök urak, mint az elhelyezett személy-
zet teljes elimierését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.
Telefon: Aut. 854-66.

Valentin Vilmos

sírkőüzeme
Bpest-Köbánya,
az Ujtemetőnél.

Modern művészi síremlékek.

A „Vendéglősök és Korcsmárosok
Temetkezési Egyesülete”
tagjainak árkedvezmény.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb
Szakácskönyvének

harmadik kiadásának
a polgári konyha, házi cukrászat és a
diétás főzés ismereteivel.

A könyv 10 pengő és a portó. Meg-
endelhető az összeg előzetes bekül-
désével lapunk kiadóhivatalában.

Vásárlásnál a kártársak
saját érdekükben
hívatkozzanak a Fogadóra

NAGY IGNÁC

píncfelszerelési cikkek raktára

Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.
hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok,
parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Szent István Sortersör

a Polgári Serfőzde páratlan
különlegessége.

Használt és új vendéglői,

kávéházi berendezések,

asztalok, székek, billiárd-
asztalok, dákok, golyók,
sörapparátusok, alpakka-
evőeszközök és az összes
felszerelési tárgyak

legolcsóbb
beszerzési
forrása

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.

Alapított 1895.

FŐSÖR

maláta pezsgő

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fe-
lett határozna, mielőtt könyvelőjének a mérleg elkészítésére utasítást adna, for-
duljon bizalommal VARGHA LÁSZLÓ
hítes könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL

szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József
körtút 86. szám. Telefon: József 322-60

t a n á c s é r t

adózás és könyvelés szempontjából.
Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyv-
szakértő az Ön érdekeit védi.

Vállal: könyvclékek felfektetését, revizió-
ját, rendbehozatalát, örökösödési és társas-
üzleti elszámolásokat, havi és órákonyve-
lést, adóügyi ellenőrzését. Lapunk elő-
fizetőinek 25%-os kedvezmény cíztosítva!

DREHER BAKSÖR

Szabadszálláson

kitűnő rízing bor kisebb
és kadarka tételekben is

eladó

özv. Hangel Péternél,
Fülöpszállási út

A bortörvény kivonat kiadó-
hivatalunkban 90 fillér,
miért veszi ügyönköktől
2-3 pengőért?

Előfizetési ár:
Egész évre 16. — P
Félévre . . . 8. — P
M. kir. postatakarékpénztári
cekk száma száma 38990
A hirdetési díj mm-
ként 32 fillér s előre
fizetendő. Szöveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Bpest
VI, Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (Lift)
— Teréz körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
Lap megjelenése
minden hó 1-én és 15-én.

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

Az aranypengőről szóló kormányrendelet

Folyó évi szeptembertől kezdve a Magyar Nemzeti Bank az aranypengő egyenértékét naponta állapítja meg és teszi közzé. — Ha a papírpengő és aranypengő közt diszparitás (különbözet az értékben) nem lesz, úgy a kereskedelemben az üzleti és pénzforgalom lebonyolítása nem fog bonyodalmakat előidézeni. Az aranypengő és papírpengő értéke most egyenlő s hihetőleg úgy is marad.

Az aranypengőről szóló kormányrendeletet alább szövegszerűen közöljük. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy ezt a rendeletet figyelmesen olvassák át és őrizték meg. Külön kiemeljük, hogy a f. é. augusztus hó 15-ike előtt kötött bármilyen kereskedelmi ügyletből származó követelés vagy tartozás aranypengőben meghatározottnak kell tekinteni. Az adók és egyéb köztartozások ezentúl aranypengőben kell fizetni.

A m. kir. minisztérium 4560—1931. M. E. számú a pengő értékre szóló pénzkövetelések aranypengőben való meghatározása tárgyában kiadott rendelethez:

A m. kir. minisztérium a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról alkotott 1931:XXVI. tc. 2. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekken, folyószámlán, takarékbetéti könyvön és általában kereskedelmi ügyleten vagy más magánjogi címen alapuló, a jelen rendelet életbelépése előtt pengő értékben meghatározott pénzköveteléseket a jelen rendelet életbelépésétől kezdve — egy pengőt egy aranypengővel számítva — aranypengőben meghatározottnak kell tekinteni.

2. §. (1) A jelen rendelet életbelépése után keletkezett jogügyletben meghatározott pénzkövetelést aranypengőben meghatározottnak kell tekinteni, ha annak összege aranypengőben van kifejezve.

(2) Pénzintézeteknél betéti könyvre, folyószámlára vagy csekk számlára a jelen rendelet életbelépése után — a 6. §. (2) bekezdése szerint megállapítandó időpontig — teljesített befizetéseken alapuló követeléseket — egy pengőt

egy aranypengővel számítva — aranypengőben meghatározottnak kell tekinteni.

3. §. (1) A jelen rendelet életbelépésétől kezdve a Magyar Nemzeti Bank pengő értékére szóló váltót és közraktári zálogjegyet csak akkor fogadhat el leszámításra, ha a fizetendő összeg a váltón, illetve a közraktári zálogjegyen aranypengőben van kitéve. A jelen rendelet életbelépését megelőző keltezéssel ellátott váltót és közraktári zálogjegyet a Magyar Nemzeti Bank csak akkor számíthat le, ha egy, esetleg több váltókötelezett szavatosságot vállal arra nézve, hogy a váltót, illetve közraktári jegyet a jelen rendelet életbelépése előtt állították ki.

(2) Kézizálogra a Magyar Nemzeti Bank a jelen rendelet életbelépésétől kezdve kizárólag aranypengőben meghatározott kölesönt (lombardkölesönt) folyósíthat.

(3) A Magyar Nemzeti Bank giróforgalmában teljesített befizetéseket, átutalásokat és kifizetéseket a Magyar Nemzeti Bank — ellenkező megállapodás hiányában — aranypengőben számolja el.

4. §. (1) A jelen rendelet életbelépése előtt kivetett vagy esedékessé vált, de még be nem fizetett közszolgáltatásokat — egy pengőt egy aranypengővel számítva — aranypengőben meghatározott közszolgáltatásnak kell tekinteni. A jelen rendelet életbelépése után a közszolgáltatásokat az aranypengő értékének alapulvétele mellett aranypengőben kell megállapítani.

(2) A közszolgálati alkalmazottak nyugdíjasok, özvegyek és árvák pengő értékben megállapított illetményeit és ellátási díjait, valamint egyéb szolgálati járandóságait, továbbá minden más pengő értékben megállapított nem magánjogi természetű pénztartozást is — egy pengőt egy aranypengővel számítva — aranypengőben meghatározottnak kell tekinteni.

5. §. (1) Azoknak a jelzálogjogoknak és egyéb jogoknak tekintetében, amelyeknek a telekkönyvbe vagy más nyilvántartásba bejegyzését a jelen rendelet életbelépése előtt rendelték el, a bejegyzésben feltüntetett pengő összegeket — egy pengőt egy aranypengő-

vel számítva — aranypengő összegeknek kell tekinteni.

(2) Az 1. §-ban meghatározott követelések biztosítására a jelen rendelet életbelépése után elrendelt bejegyzésekben a pengő összeget — egy pengőt egy aranypengővel számítva — aranypengőben kell feltüntetni.

(3) Az (1) és (2) bekezdést megfelelően alkalmazni kell a jelen rendelet életbelépése előtt kivetett vagy esedékessé vált közszolgáltatások biztosítására szolgáló bejegyzések tekintetében is.

6. §. (1) A jelen rendelet szerint arany pengőn 0,26315789 gram finom aranyat kell érteni, amelynek egyenértékét a pengő érték törvényes fizetési eszközeiben kell megfizetni. Mindaddig, míg a fizetendő egyenérték finom kilogrammonként 3760 pengőt meghalad, de 3840 pengőt nem ér el, egy aranypengő fejében egy pengőt kell törvényes fizetési eszközökben fizetni.

(2) Egyelőre a tartozások teljesítésében — ideértve a közszolgáltatásokat is — egy aranypengőt egy pengővel kell számítani; a pénzügyminiszter rendelettel állapítja meg azt a napot, amelytől kezdve ez a szabály hatályát veszti; a pénzügyminiszter ezt az időpontot a jelen rendelet életbelépésétől számított tizennégy napnál távolabb eső napra nem teheti. Azután az aranypengőnek a pengő érték fizetési eszközeiben kifejezett azt az egyenértékét, amely a fizetések teljesítésében irányadó, a Magyar Nemzeti Bank állapítja meg.

(3) A Magyar Nemzeti Bank az aranypengő egyenértékét naponta állapítja meg és teszi közzé a Budapesti Közlönyben a közzététel napjára szóló érvénnyel. Azokra a napokra, amelyeken a Budapesti Közlöny nem jelenik meg, a közvetlenül megelőzően közzétett egyenérték az irányadó. Az egyenérték megállapítása a közzététel napját megelőző héten (hétfőtől szombáig) a londoni aranypiacon jegyzett legmagasabb és legalacsonyabb aranyár átlaga alapján történik, amely átlagárát a londoni kifizetésnek a Magyar Nemzeti Bank által a közzététel napját megelőzően utoljára közzétett záróárfolyamai (péNZ és áru) átlagán kell pengőre átszámítani.

7. §. Ez a rendelet az 1931. évi aug. hó 15. napján lép életbe.

A túloldali rendeletet az új kormány augusztus 28-án módosította. A rendelet fontosságára való tekintettel szó szerint közöljük az alaprendeletet és annak módosítására kiadott új rendeletét.

A m. kir. minisztérium 1931. évi 4600 M. E. számú rendelete a pengőértékre szóló pénzköveteléseknek aranypengőben való meghatározásáról 4560—1931. M. E. szám alatt kiadott rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról alkotott 1931. évi XXVI. tc. 2. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A 4560—1931. M. E. számú rendelet 2. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

A jogügyletben meghatározott pénzkövetelést — egy pengőt egy aranypengővel számítva — aranypengőben meghatározottnak kell tekinteni, ha a jogügylet ellenkező kikötést nem tartalmaz és az előtt a nap előtt keletkezett, amelyen az aranypengő egyenértékének megállapítását és közzétételét a Magyar Nemzeti Bank megkezdi. Az egyenérték első közzététele után keletkezett jogügyletben meghatározott pénzkövetelést aranypengőben meghatározottnak akkor kell tekinteni, ha annak összege aranypengőben van kifejezve.

2. §. (1) A 4560—1931. M. E. számú rendelet 5. §-ának (1) bekezdését azokra a bejegyzésekre is alkalmazni kell, a melyeket a 4560—1931. M. E. számú rendelet életbelépése és a jelen rendelet életbelépése közötti időben rendelték el, ha csak a bejegyzésből vagy a bejegyzés alapjául szolgáló okiratból az ellenkező kikötés ki nem tűnik.

(2) 4560—1931. M. E. számú rendelet 5. §-ának (2) bekezdése akként módosul, hogy a pengőösszeget — egy pengőt egy aranypengővel számítva — aranypengőben kell feltüntetni az oly követelés biztosítására elrendelt bejegyzésben is, amely követelést a jelen rendelet 1. §-a értelmében kell aranypengőben meghatározottnak tekinteni.

3. §. A 4560—1931. M. E. számú rendelet 6. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

A tartozások teljesítésében — ideértve a közszolgáltatásokat is — további rendelkezésig egy aranypengőt egy pengővel kell számítani. Attól a naptól kezdve, amelyet a pénzügyminiszter a Magyar Nemzeti Bank javaslatára Rendelettel fog meghatározni, a fizetések teljesítésében az aranypengőnek az az egyenértéke lesz irányadó, amelyet a pengőérték fizetési eszkeiben kifejezve a Magyar Nemzeti Bank megállapít.

4. §. Ez a rendelet az 1931. évi augusztus 28. napján lép életbe.

A borbattyuzás

Irta: Kullmann László,
a M. M. Sz. borosztályának aligazgatója.

Az utóbbi időben szaklapokban és napilapokban hírek jelentek meg arról, hogy a borkereskedelem és a vendég-lős-koresmáros ipar stb. egy nagyobb, közös akcióra készül a borbattyuzás és ennek rokona, a szekerezés ellen. Ezt az ügyet sok helyen tévesen, vagy akaratlanul úgy állították be, mintha a borkereskedelmi érdekeltség a tervezett akciójukkal a bortermelők érdekei ellen akarnának valamit kezdeményezni akkor, amikor a felburjánzott illegitim, láncoló kereskedelem megakadályozását is sürgetik.

Ez a téves, vagy tendenciózus beállítás, vagy az akciónak ilyen értelemben való értelmezése minden alapot nélkülöz.

Tudjuk jól, hogy a borbattyuzás lavínáját a m. kir. kereskedelmiügyi miniszter 23.578/930. számú rendelete indította meg, amelyik megengedte, hogy kézipodgyásként 5 liter helyett 25 liter bort vihet bárki magával.

A borkereskedelmi érdekeltségek rögtön felfigyeltek erre a körülményre, annál is inkább, mert ez az ügy még a tarifabizottság elé sem került és így nem állott módjukban a rendelet megjelenése előtt ahhoz hozzászólni. Látták rögtön a rendeletben rejlő veszélyeket, de mivel a rendelet megjelenését a bortermelők szorgalmazták ki, nem akarták azt a látszatot kelteni, hogy a kereskedelmi érdekeltségek a termelők érdeke ellen dolgoznak.

A rendelet intenciója az, hogy a bortermelő, a fogyasztó, vagy a koresmáros, ha utazik és 25 liter bort visz magával, ne legyen kénytelen azt feladni és a feladással járó költségeket és főleg munkát és idővesztést viselni, hanem bevihesse a bort a kocsiába és ezzel időt és pénzt takarítson meg. (?)

Egy évi gyakorlat után azonban azt is látjuk, hogy kik a battyuzók? Legtöbbször sem nem a termelők, sem nem a fogyasztók, sem nem a koresmárosok, hanem alkalmi kereskedők, akiknek az üzlete arra van bázírozva, hogy azt a bormennyiséget, amit magával visz, minden közvetlen, vagy közvetett adófizetés alól elvonva, csempész úton juttassa a fogyasztóhoz.

Csak ezeknek a működése ellen van tehát kifogása a borkereskedelmi érdekképviselteknek és nem a battyuzást előidéző rendelet ellen. A rendelet, ha az állam ellenőrizni képes és keresztül tudja vinni, hogy a battyuzók ugyanúgy lefizessék legalább is a fogyasztási és forgalmi adót, mint a kereskedelem, akkor maradjon érvényben, ha egyébként legelsősorban is a termelők érdekeit szolgálja. (Erre azonban az állam, úgy látszik, nem képes. A szerk.)

A termelők egy része azonban, sajnos, nem ilyen lojális a kereskedelemmel szemben. Nem veszik észre, hogy a battyuzás által az adófizetés alól elvont bor milyen károkat okoz a bor-

kereskedelemnek (beleértve a vendég-lős- és koresmárosipart) és magának az államnak is akkor, ha a borukért kicsinyben, 25—50 literenkint eladva, a kereskedelmi árakhoz képest 5—10 fillér hasznot tudnak elérni. Ugyanis ma már azt is tudjuk, hogy nem minden termelő tud hasznot szerezni a battyuzásból, hanem csak az, aki valamilyen városba, vagy vasúti fővonalhoz közel lakik. Akinek a pincéje 1—2 órányira van a vasútól és akitől azelőtt a kereskedő elvitte a bort, most várhatja a vevőt, mert a kereskedő a battyuzás miatt elvesztve a koresmáros vevőit, nem tud újabb tételeket átvenni.

Ha magát a károkat akarjuk felbecsülni, amelyek a kereskedelmet és az államot az adófizetés nélkül bebattyuzott borok révén érik, akkor azt látjuk, hogy ha a battyuzó a termelőnek fizet literenkint 15—20 fillért, eladja Budapesten ezt a bort literenkint 30—35 fillérért, marad tehát haszna, mivel a legfőbb battyuzó minden rezszi nélkül, vagy szabadjegyvel utazik, 15 fillér literenkint. Ezt így annál is inkább kalkulálhatjuk, mert az esetleg felmerülő költségeket, már rájöttek a battyuzók, hogy viz hozzáadásával is lehet pótolni.) Ha tehát egy battyuzó 50 liter bort hoz be adózatlanul, akkor hozzátéve 7.50 pengő haszna marad. T. i. ma már a battyuzók nem elégszenek meg a 25 literes tételekkel, hanem 58—80 liter is szállítanak. Ha netalán ellenőrzés jön a vonaton, akad barát vagy ismerős, aki a szállított különbözetet, mint sajátját vállalja. Tehát nem valami bússág kereset marad a battyuzónak, de mellékjövedelemnek elég, főleg ha számitásba vesszük, hogy a dolga nem sok. Termelőhelyen már felhajtók várják, itt gyorsan és kevés munkával végző. Ha a városba ér, ott is csak a szállással ellenkező oldalon kell a kerítésen a bort az állomásról a várakozónak kiadni. Más dolga nincsen.

Nezzük most a vendéglősöket. A kisebb koresmák és söntések ma legolcsóbb borukat 46—52 fillérért mérik ki. Ebből Budapesten lemegy:

	fillér
Forgalmi adó	1
Fogyasztási adó	19
Kövezetvám (mennyiség szerint kb.)	0.4
Házbér 4 fillér, ebből adóra 40%	1.6
Jövedelemadó	3
Kereseti adó	1
Italmérsi illeték	1

Tehát egy koresmáros, aki évi 200 hl bort forgalmaz (ez már jó üzlet), 1 liter eladott bor után közteherre 27 fillért fizet.

Marad tehát neki a borból 19—25 fillér.

Ebből ha levonjuk:	fillér
a házbért 4 fillér 60%	2.4
fűtés, világítás	5.0
személyzet, fizetés, betegsegélyző, kereseti adó	15.0
a bor hazaszállítása: üreshordó-fuvar, átvételi utazás költségei, kocsifuvar az állomáshoz, bor vasúti fuvarja, kocsifuvar a pincébe	6.0
	28.4

fillért, maradna egy ár, amit a koresmáros a legolcsóbb borért a termelőnek saját hasznára nélkül fizethet 00.0 fillér.

Mivel pedig 10—12 filléren alul a legyengébb bort sem kaphatja a koresmáros a termelőnél, akkor, ha 46 filléres bort akar mérni, nemcsak hasznát nem kalkulálhat ehhez, de a saját reszkiöltségeit sem szabad számításba vennie, mert ha ezt megteszi, rájön, hogy az üzletre effektív ráfizet.

Borkereskedő vagy ügynök itt tehát szóba sem jöhet, mert — mint láttuk — még a termelői közvetlen vásárlásnál sem találja meg a koresmáros ilyen árak mellett a számítását.

A termelőnek természetesen joguk és saját magukkal szemben kötelességük is, hogy termésüket olyan magas áron értékesítsék — ahogy tudják. Ne vegyék rossz néven azonban a termelők azt, hogy ha a kereskedelem, amelyik szintén a vagyonát fektette a maga kis üzletébe, küzd az ellen az illegitim kereskedelem ellen, amelyik minden rizikónélkül egy olyan terménynél, amit a termelő nagyban 10—15 fillérért árul, csak közvetlen adókban 27 fillérral károsítja meg az államot és körülbelül 4 fillérral a vasutat (üres hordó, tele rakomány és saját útiköltség) és ezzel a 28 fillérral olyan helyzetbe kerül, hogy a litemenkint legalább 28 fillérrel rezszel küzdő kereskedelmet, ahogy akarja, lekonkurrálhatja. Ehhez a küzdelemhez — ami, ismétlem, nem a termelő ellen irányul — viszont joga van a kereskedelemnek.

De a borbatyuzásnak van a termelőkre nézve is árnyoldala.

1. Mint már említettem, nem minden termelő tudja borát batyuzóknak eladni és akinek a szőlője fekvésben kedvezőtlenebb, az általt még kevésbé tudja értékesíteni.

2. A termelőnek érdeke a tökeerős kereskedelem, amelyik fel tudja venni a feleslegeket. Ha ez éppen a batyuzás következtében tönkremegy és jön egy rossz évjárat kevés és rossz minőségű borral, akkor a legális kereskedelem hiányát elsősorban a termelők fogják érezni.

3. A batyuzókat ellenőrizni nemcsak az adófizetés, de a forgalomba hozott minőség tekintetében is nehéz. Az idén a tavalyi átlag jó minőségű bort hozták forgalomba, amelyik még a vizezést is elbíri. Ha egy rosszabb évjárat jön, akkor kezdődik igazán a pan-

esolás. Erre a fogyasztóközönség is előbb-utóbb rá fog jönni, de mivel a batyuzott borokat termelői boroknak issza, — a termelőket fogja szidni és ami még rosszabb, általában a bizalma megrendül a borban és a fogyasztás áttér a sörre, vagy más szeszesitalra.

Az lenne tehát a helyes, ha a termelők oda törekednének, hogy a kereskedelem magas terheit csökkentse az állam úgy, hogy legalább az adóterhek szállíttassanak le. Ha az adók közül legalább a fogyasztási adó megszűnik, akkor a borkereskedelmi érdekesség nem törődik a batyuzással, mert az nem jelent többé olyan egyenlőtlen fegyverekkel küzdő ellenfelet, akivel a haret felvenni nem tudná. A batyuzásban a veszély csak ott van a kereskedelemre nézve, hogy egy olyan útat nyitott meg az értékesítés részére, amit a mostani viszonyok szerint a hatóságok nem képesek megfelelőleg ellenőrizni.

És most csak még egyet. Hasonlítsuk össze a fent kalkulált árakat:

borár a termelőnél	10—12 f.
adók	27 f.
koresmai rezsi	28 f.
Egy luxusvendéglőnek a rezsije még nagyobb. Ha kezelt bort akar, akkor azért akár termelőnél, akár pedig kereskedőnél többet kell fizetni.	
Ha tehát a borért	30 f.
adók	27 f.
rezsi	40 f.
	90 f.

Vendéglősök és koresmárosok zeneszerzői jogdíj fejében 2, 4, 5, 8 pengő évi átalányt fizetnek.

Előző lapszámunkban röviden foglalkoztunk azokkal az egyre szaporodó panaszokkal, amelyek a privilegiált Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetségére ellen a vendéglős-koresmárosipar részéről felmerülnek. Erre vonatkozó közleményünket a napilapok is átvették.

A *Magyar Hírlap* augusztus hó 18-iki számában „A vendéglősök és koresmárosok be akarják szüntetni a zenélést helyiségekben” főcím és „Drágálják a zeneszerzők és szövegírók tantiémjait” alcím alatt a következőket írja:

A mai napon újra kiéleződött a nézeteltérés a vendéglősök és a zeneszerzők és szövegírók egyesülete között. A vendéglősök és koresmárosok

mozgalmat indítottak testületük körében, hogy szüntessék be a zenélést üzemeikben, mert a zeneszerzők nem hajlandók a magas jogdíjakkal engedményt adni.

Ha tehát rövidesen nem jön létre békes megállapodás a koresmárosok, vendéglősök és a zeneszerzők és szövegírók között, elmúlnak a pesti zenés vendéglők, nem lehet majd zene mellett vacsorázni Pesten . . . Erre még eddig

fizet, kérdezem, mennyiért adhatja azt el a vendéglős 2 decinkint, amikor, mint jól tudjuk, a vendéglősnek a bor-eladás ma az egyedüli keresetforrása

Ezt csak azért hoztam fel, mert sok oldalról és így a termelők részéről is, azzal szoktak érvelni, hogy a kereskedelem az oka, hogy a borfogyasztás nem terjed, mert ők drágítják meg és kérnek érte lehetetlen árakat. A kereskedők (koresmáros, vendéglős) árait szabályozza a verseny, ami ma rendkívül erős és éles. De az adókat, amelyek az értékesítést megnehezítik, a termelői árakhoz és viszonyokhoz képest nem szabályozza senki!

A cikkírónak a 3. ponthoz fűzött konklúziójával nem értünk egyet. A vendéglős-koresmárosipar érdeke a magas borfogyasztási adó mérséklése és nem megszüntetése. *A szerk.*

nem volt példa, hogy ilyen viszályból kifolyóan lennének hallgatásra ítélve a pesti zenés helyek.

A *Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete* áll itt szemben a *Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Egyesületével*. A helyzet meglehetősen elmérgesedett már, a

vendéglősök nem akarnak álláspontjukból engedni, viszont a szövegírók és zeneszerzők sem akarnak elismerni, hogy a kivetett zenelési díjak túlmagasak volnának.

Beszéltünk ebben az ügyben a zeneszerzők részéről *Klimkó István* igazgató-

val, aki a következő magyarázatot fűzte a koresmárosok és szövegírók háborúskodásához:

— Egyesületünk — mondotta Klimkó István igazgató — 300 magyar és körülbelül 35.000 külföldi zeneszerző és szövegíró érdekeit védi. *Tagadom azt, hogy a magyar vendéglősök és koresmárosok túlmagas jogdíjakat fizetnének a zenéltetésért. 2, 4, 5, 8 pengő évi pauszalét fizetnek a kisebb pesti és vidéki üzemek, az*

átlagos tarifa évi 50 pengő, ennyit fizet a vendéglősök és koresmárosok 80 százaléka egy évre és ezért helyiségeikben a világ összes zeneszerzőinek és szövegíróinak műveit szabad játszaniok.

A legtöbbet fizeti a Newyork kávéház, évi 700 pengőt, de ez is nevétségesen olcsó, ha azt tekintjük, hogy Bécsben vagy Berlinben egy ilyen arányú üzem évi 15.000 schillinget vagy márkát fizet az ottani egyesületnek. A Hungaria-szálloda évi 400 pengőt fizet nekünk, ami külföldi relációban szintén igen esékely összeg. Módkunkban volt összehasonlításokat tenni és megállapítottuk, hogy Magyarországon, az összes európai államok között, a legolcsóbb a szerző díj.

— *A koresmárosok és vendéglősök amiatt is neheztelnek, hogy nemfizetés esetén pörököt akasztunk a nyakukba. Ha egy helyiség nem fizet, a szerzők maguk perlik be, hogy jogukat érvényesítsék.*

Előfordulhat, hogy 40–50 szerző is pört indít ilyen esetben a vendéglő tulajdonosa ellen, aki engedelem nélkül játszotta szövegüket vagy zenéjüket. Mi azt ajánljuk a vendéglősöknek, állapodjanak meg szépen velünk, lássák be, hogy mi a nagy szükségben élő magyar zeneszerzők és szövegírók érdekeit képviseljük elsősorban.

Arról tesz említést még az igazgató, hogy sokkal súlyosabb volna a helyzet, ha a külföldi zeneszerzők maguk állítanának fel egy egyesületet Budapesten műveik védelmére, amely valószínűleg a külföldi jogdíjakhoz mérten állapítaná meg a zeneszámok előadási jogát. *Az egyesület egyébként hosszadalmas beadvánnyal fordult a belügy-miniszterhez igazának megvédésére.*

Azok az üzlettulajdonosok, akiknek üzletében soha semmiféle zenekar, zongorista vagy cigány nem „zenél”, zenejogdíjat nem is tartoznak fizetni! Különben vegyék tudomásul a vendéglős-koresmárosiparosok, hogy Klimkó István igazgató úr szerint évi 2, 4 pengő általánnyal is meg lehet állapodni a fentebb említett Magyar Szövegírók, Zeneszerzők stb. Szövetségével. De ennek a Szövetségnek az is a kötelessége volna, hogy közölje azoknak a zene-műveknél címét, amelyek nincsenek védve és amelyek után zenejogdíjat nem kell fizetni, ha játsszák is.

A balatonalmádi bortermelői kimérés

cím alatt legutóbbi lapszámunkban foglalkoztunk egy bortermelő felebbezésével és reflexióképp azt fűztük a felebbezéshez, hogy voltaképpen a bortermelővel nem történt igazságtalanság akkor, mikor a veszprémi pénzügyigazgatóság engedély iránti kérvényét elutasította. Egész tárgyilagosan írtunk erről. A továbbiakban pedig leközöltük a „Borászati Lapok”-nak a felebbezéshez fűzött megjegyzését, hogy: „A bortermelői kimérések engedélyezése nem a személyhez van kötve, hanem ahhoz a szőlőhöz, amelyben a bor terem. A kérdésnek itt van a lényege és semmiféle más magyarázatot a törvény, illetve rendelet a fenti értelemben nem tartalmaz.” Ehhez, mondjuk újszerű megállapításhoz azután azt a megjegyzést tettük, hogy talán leghelyesebb volna — már tudniillik, ha a kimérés nem személyhez kötött jog, hanem a szőlőtökének a velejárója — ha a pénzügyminisztériumnak az italmérsi osztálynak a megszüntetését javasolnák és ezt az ügykört a földművelésügyi minisztérium borászati osztályára bízna. A szőlőművelés irányítása és adminisztrálása t. i. ehhez a minisztériumhoz tartozik. Ezért a logikus megjegyzésünkért — nem tudjuk miért — a B. L. megharagudott. Egy bortermelői kimérés kálváriája cím alatt a következőket írja:

E címen lapunk folyó hb 8-án megjelent híradásban egy bortermelői kimérés sorsáról emlékeztünk meg, melyre a „Fogadó” című lap azt jegyzi meg, hogy legjobb lenne a kimérsi ügyeket a földművelésügyi minisztérium borászati osztályára bízni.

Csak így odadobja az 1 milliót felérő érdekltség létkérdését. És éppen velünk szemben, akik mindig megértők kívántunk lenni azokkal szemben, akik a mi termékeinket is forgalomba hozták.

Vagy azt kívánják a koresmárosok, hogy ezt a békés együttélést elfeledjük és e csonka országban a belső háborút megkezdjük? Meg fogjuk kezdeni, ha a mi termékünknek a fogyasztóhoz való juttatással annyit, sőt többet lehet „zsebrevágni” (nem szoktunk ilyen kifejezést használni!), mint a termelőknél, akik téli, tavaszi faggyal, peronosporával, jéggel stb. 12 hónapig kénytelenek küzdeni.

Igenis megkezdjük a harcot, ha ezt nem ismerik el!

Igenis megkezdjük a harcot — bárkivel!

Igenis megkezdjük a harcot — minden módon! . . .

Ha nem eszmél tudatára a koresmáros ipar, melynek sajtóorgánuma oly hevesen kelt ki nemrégiben a sörgyárak ellen!

Úgyan-úgyan, de tudnak feledni egyesek!

Mi azonban nem felejtünk!

A borkérdést mégis a termelők fogják megoldani a belső elhelyezésben!

A Borászati Lapok a bortermelő, mi az italmérsők, vendéglősök és koresmárosok érdekeit képviseljük, védjük. Mi azt mondjuk, a bortermelő termelje a bort, a vendéglős-koresmáros közvetítse azt a fogyasztóhoz. Az ország megcsonkítása és a közös vámterület megszűnése folytán a maradékoszág lakossága nem képes a szűk hazánkban termelt bort elfogyasztani, exportunk növesen, így természetesen be kellett következni az értékesítési krízisnek és válságos helyzetben kerültek a bortermelők. A borárak mélypontra estek. Ez az alacsony ár kétségessé teszi a bortermelés rentabilitását és ez a vendéglősöknek és koresmárosoknak sem érdeke. A bortermelők jogos érdekeikben keresik a segítség módját. A kormány úgy gondolta, hogy külföldön felállít borházakat, a magyar bor propagálása céljából, ezzel emelni fogja a borexportot. Szakemberek már előre mondták, az egy elhibázott és túl költséges eljárás, ami a kívánt célt nem fogja elősegíteni. Nem pazar eléganciával berendezett luxus-borházakra van szükség, hol méreg drágán mérik a magyar bort. Vagy megbuktak azok, vagy tengődnek. Hanem népies borméréseket kell csinálni Hamburgban a kikötőnél és más nagyobb külföldi városok forgalmas helyén, ahol olcsó pénzzel a fogyasztó issza majd a jó magyar bort. Ezáltal az állam minden külön rizikó nélkül egy jelentékeny mennyiségű bornak biztos piacot teremtett volna. Ezek a borházak az államnak rengeteg pénzbe kerültek és kerülnek. Ezzel a pénzzel mennyi kiviteli prémiumot tudnának adni és a borexportot elősegíteni? Ezzel miért nem foglalkozik a Szőlőtermelők Országos Egyesülete? A B. L. miért nem mutat rá a földművelésügyi minisztériumnak eme elhibázott intézkedésére? Most azután jöttek a bortermelők egy új jelszóval: a belső elhelyezésével. Mi tudjuk, mi az a belső elhelyezés: batyuzás, hazalás, bortermelői kimérés! De szolgáltak evvel a bortermelőknél? Több bor lett ezáltal elhelyezve és kiürültek a termelői borpincék? Nem. A legitim italmérsőktől elvonták a „közönséget”, mert az a pancsolt esempészett batyubort veszi „olesón”, így tehát a vendéglősök-koresmárosok nem képesek már nagyban vásárolni a termelőktől, másodsorban pedig igazodni kell a borsempészék „piaci” árához.

A vendéglős és koresmáros társadalom igenis együtt akar működni a bortermelőkkal, de ezt az együttműködést nem úgy érti, hogy a bortermelők a sok adókkal megterhelt italmérsőkre bízzák továbbra is az adófizetést, de a bort ők maguk akarják adómentesen kimérni, vagy ha így szebben hangzik — belső elhelyezésről gondoskodni. A vendéglősök és koresmárosok igenis össze akarnak fogni a szőlő- és bortermelőkkal, hogy közös akarattal egymásnak segítségére legyenek, de valami megértésre eddig nem találko-

tunk. Az italmérő szakma még a múlt évben, május havában egy országos nagygyűlésen azt mondta, ne veszeddünk a bortermelőkkel, hanem ülünk velük össze és a kerek asztalnál állapotunk meg a békés együttműködésben. E határozat értelmében az Országos Mezőgazdasági Kamarához fordult a Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete és kérte, hogy ilyen értelemben közvetítsen a bortermelők és az italmérők közt egy konferenciát, s bár a kamara elnöke, gróf Hoyos és Koós ny. államtitkár ezt a kívánságot helyesnek találta, hogy ily módon a felmerült differenciák békésen elimináltsanak, még sem történt semmi.

Mi mindig az ellentétek kiegyenlítő-désének voltunk hívei és nem a harcnak, mert véleményünk szerint ezáltal jobban segítünk a bajbajutott bortermelőkön és vendéglős-koresmárosokon. Viszont a B. L. most is a harcra tüzel.

„Igenis megkezdjük a harcot bárkivel!”

Mi a sörgyárral szemben annak idején kénytelenek voltunk harcolni s megírjuk itt nyíltan, hogy e küzdelem némi eredménnyel járt, de még fennállanak differenciák és éppen azért az országos egyesület direktivaként kiadta, mivel egy általános sörbójokott keresztülvihetetlen, lehetőleg ne mérjenek sört, hanem inkább a jó magyar bort. Hogy e felhívásnak mennyiben volt fogantatja, erről meggyőződhetik a B. L. a pénzügyminiszteri havi termelési kimutatásban. Továbbá úgy tudjuk, hogy a szőlőtermelők azon kívánságot, hogy a sört jobban adóztassák meg, a vendéglősök és koresmárosoktól hallották először.

Megemlítjük még, hogy „zsebrévágni” kifejezést még időzőjel közt sem szoktuk használni. Újból ismételtethetjük, hogy a borkérdést csak közös jóakarattal lehet megoldani s nem egyedül.

Mely esetekben lehet adóív alapján fellebezni?

A kerületi adóhivatalok megkezdtek az adóívek kézbesítését. Az adózók közül sokan abban a tévhitben élnek, hogy az adóív kézbesítését követő 15 nap alatt minden előírt adó ellen lehet határidőn belül fellebezni, szükségessé né látjuk az érdekeltekkel a közadószabályok idevágó rendelkezéseit alábbiakban ismertetni.

A közadókezelési szabályok rendelkezése szerint a kézbesített adóív alapján csak azok ellen az adók és köztartozások ellen lehet fellebezni, amelyekről az adózót sem fizetési meghagyás kiadásával, sem a kivetési lajstromok közszemlére kitételével nem értesítik.

Ilyenek általában az állami, törvényhatósági és községi (városi) pótdadók, amelyeknek kivetett összegéről az adózó csupán a kézbesített adóívből szerez tudomást.

Az alapadók jogossága és összege ellen benyújtható fellebbezések határideje — az egyes adónemek szabályai-ban található rendelkezések szerint — a következő:

1. Földadó jogossága vagy összege ellen a pénzügyigazgatósághoz intézett fellebbezés valóban az adóív kézbesítését követő 15 nap alatt kell a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál) benyújtani.

2. Házadó jogossága és összege ellen a fizetési meghagyás kézbesítését követő 15 nap alatt lehet a pénzügyigazgatósághoz intézett fellebbezést benyújtani, annál a m. kir. adóhivatalnál (Budapestben a kerületi adófelügyelő-ségnél), amely a fizetési meghagyást kibocsátotta.

3. Általános kereseti adó jogossága vagy összege ellen az adófelszámolási bizottsághoz intézett fellebbezést a fizetési meghagyás kézbesítését követő 15 nap alatt kell annál a m. kir. adó-

hivatalnál (Budapestben kerületi adófelügyelő-ségnél) benyújtani, amely a fizetési meghagyást kibocsátotta.

4. Jövedelem- és vagyonadóra nézve pontosan ugyanez a szabály érvényes.

5. Társulati adó és tanítéme-adó jogossága és helyessége ellen a pénzügyigazgatósághoz intézett fellebbezést ugyancsak a fizetési meghagyás kézbesítését követő 15 nap alatt kell a kibocsátó m. kir. adóhivatalnál (Budapestben az V/A. kerületi m. kir. adófelügyelő-ségnél) benyújtani.

Megjegyezzük még, hogy a fellebbezéseket írásban kell elkészíteni, csatolva, vagy legalább megemlítve azokat a bizonyítékokat is, melyeknek alapján a kivetett adó jogosságát vagy összegét kifogásolja. Ezeket a fellebbezéseket a Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesületében a tagoknak díjmentesen készítik el.

Társulati élet

A Kiskunsági és Dunamelléki Vendéglősök, Koresmárosok Egyesülete

augusztus hó 31-én Dunavecsén a Tóth-féle vendéglőben tartotta III. rendes évi közgyűlést. A közgyűlésen a szokott formális tárgyakon kívül az alapszabályok módosítását tárgyalták, dr. Pongrácz Aladár, a Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete főügyésze pedig előadást tartott az aktuális iparügyekről és az új törvényeket és rendeleteket ismertette.

A Pomáziárúti Vendéglős Csoport e hó 9-én tartja értekezletét.

Franck kávét végy, a magyar mezőgazdát a magyar munkást a magyar ipart segíted

A Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete intézőbizottsága

szerdán, szeptember 2-án ülést tart. Az ülésen a kongresszusi és egyéb fontosabb vendéglős- és koresmaipari tárgyakon kívül az aranypengőről szóló és a többi újabb vonatkozású rendeletek kerülnek bemutatásra és ismertetésre.

Különléle közlemények

Eber Antal dr., a kereskedelmi és iparkamara elnöke és a forgalmi adókules emelése.

Eber Antal dr. több alkalommal előadta a volt miniszterelnöknek, hogy az iparosok és a kereskedők nem bírják el a forgalmi adó kulesának emelését és ha erre mindennek ellenére sor is kerülne, úgy más irányban kell mentesítést biztosítani számukra a teherviselés alól. Ezért azt a kívánságát terjesztette a miniszterelnök elé, hogy ha a kormány nem tekint el a forgalmi adókules emelésétől, úgy ugyanarra az időre, amíg a magasabb forgalmi adókulesot léptetik életbe, függesszék fel a társadalombiztosítás öregségi biztosítását és szüntessék meg az iparnak és kereskedelemnek indokolatlan versenyt támaztó hatásági üzemetek.

A kamara elnöke ezeknek a kívánságoknak teljesítésével kívánja a magasabb forgalmi adóval sújtandó ipar és kereskedelemnek a megterhelhetést enyhíteni. Ugy véli, hogy az öregségi biztosítás felfüggesztése és az iparnak súlyos versenyt támaztó, rengeteg munkaalkalmat elvonó hatásági üzemek azonnali beszüntetése esetén, a forgalmi adó terheinek növekedése még sem érinti olyan katasztrófálisan az ipart és a kereskedelmet, mintha a növekvő tervek elviselhetőbb tétele érdekében semmi sem történik.

Mi nem vitatjuk a kamarai elnök szándékát és felette helyes volna, a hatásági üzemek megszüntelne, de a forgalmi adókulesának emelése ellenében ez nem volna elegendő rekompzáción! A fővárosban és több nagyobb vidéki városban létező hatásági üzemek nagy versenyt fejtenek ki az iparosoknak és

sok munkaalkalmaktól fosztják meg. De felemelt forgalmi adót majd olyan iparosoknak és kereskedőknek is kell fizetni, akiket a hatósági üzemek veresége nem érint. Mivel lesznek azok kárpótolva? Ezeket a kisiparosokat az öregségi biztosítás járuléka sem érinti.

De hogy csak a vendéglős és koresmáros szakmánál maradjunk, a fővárosban talán a városházi étkezdén kívül már nincs is hatósági étkezdé, nem számítva a Székesfővárosi Élelmiszeri Üzemet, amely színházakban büfféket tart fenn és alkalmi banketteket is „el-lát.” Úgy halljuk a népjóléti konyhák, amelyek mondjuk olyan hibrid étkezdék voltak, hogy hatósági üzemnek nyilvánvos étkezdének vagy bécsi Wolfbrttskichenek is lehetett venni, most már nem hatósági üzemek, hanem egy részvénytársaság polgári éttermei. A forgalmi adókules emelése ellenében tehát a vendéglős szakmának Budapesten — a koresmárossal párról nem is szólva — igen kevés ellenszólalót nyújtanának. A konzekvens álláspont az, hogy a hatóság végezzon hatósági funkcióit és ne kereskedjen, gsefteljen az iparosok és kereskedők rovására! S ne alapítosn álrészvénytársaságokat közpénzből!

Egy olesó étlap.

Egy pécsi étlapot küldtek be hozzánk azzal, hogy nézzük meg az árakat és azután írjuk meg arról véleményünket. Az esti étlap szerint a különböző köretek 20 fillér, saláták 20 fillér, sajtok 40 és 50 fillér, a kész ételek a különböző szalották és gulyás, valamint a salontüdő 1—1 pengő, a rostos sült süllő és rántott eszírke a 1,20, sonkáslepény, pirított borjúmáj vese-velével, párizsi, bécsi és natúrselet 1—1 pengő, a kis bécsi vagy natúrselet 50 fillér. Nem ismerjük a pécsi piaci árakat a húsnál stb.-nél és így bajosan lehet véleményt mondani, de ezekben az árakban a realis árkalkulációt nem bírjuk felfedezni! Jó néhány évvel ezelőtt a fővárosban egy közismert fezőr pazar éttermet nyitott s étlapja feltűnő olesó árakat tüntetett fel. Egy előkelő vendéglőstől kérdezte akkoriban egy illusztris vendége, hogy lehet az, hogy az új üzletben 30—40%-kal olesóbbak az ételárak? Az volt a válasz, hogy az a bizonyos új „kolléga” még olesóbban is tudná adni az ételeket, hiszen úgy sem fizet a mérsárosnak, hentesnek és a többi szállítónak. Mikor mi olyan dömpingárakat látunk étlapokon, mindig ez a találó megállapítás jut eszünkbe. Mert aki becsületesen akarja szállítóit kifizetni, az nem prédálja — a másét.

Házasság.

Milez József budakalászi vendéglős fia Lajos és Schmidt Róza mult hóban házasságot kötöttek.

Blaschka János és neje örömmel tudatják, hogy Lilike leányuk f. évi szeptember hó 7-én delután felhat órákor tartja esküvőjét a Szervita téri templomban dr. Nagy Józseffel, Nagy Gyula és neje fiával.

Takarékosság az egész vonalon.

A kárpitos ipartestület akciót indított a főváros ipartestületeinek fenntartási költségeinek csökkentése ügyében. A kárpitosok körrellel fordultak a főváros többi ipartestületeihez, melyben ankétre hívják őket az ipartestületi költségek lecsökkentésének megtárgyalására. Ezen az ankéten a kárpitosok indítványozni fogják, hogy több ipartestület — teljes függetlenségét megőrizve — tisztán a költségek csökkentésére egyesüljön közös helyiség és irodai személyzet fenntartására. A főváros ipartestületei körében élénk visszhangra talált az ipartestületi tagok ily módon való kiadásainak lecsökkentése.

A kárpitos ipartestületnek ez az akciója azokat az ipartestületeket érinti, akik nem sajátjukban vannak, hanem bérelt helyiségekben. A budapesti vendéglős és kávésiipartestület terheinek jelentékeny eszökkenése elérhető, ha a két rokonszakma ipartestületei egyesülneek. Nem is értjük, miért nem történt ez eddig meg. Anyagilag mindkét ipartestület tagjai jól járnának és a jóléti intézményeknek is több jutna.

A soproni országos iparoskongresszus.

Ruzsinszky Béla, a pécsi általános ipartestület elnöke „Mit vár a magyar kisiparosság az országos iparoskongresszustól” cím alatt érdekes cikket küldött szerkesztőségünkbe. Ebben a cikkben azt mondja, hogy a „kongresszus egyik évről a másikra megszokott monoton egyhangúsággal folyik le, amelyen mindenkor esaknem ugyanazon program keretében ugyanazok a személyek ugyanazon nótát fújnak, a mely már a fejünk búbján jön ki.” Aztán folytatva felsorolja a különböző újabb bajokat, amelyek a régi sérelmek mellett jöttek és azt mondja, „akkor, mikor ezer veszély fenyegeti létünket, mi félórási beszédeket és hozzászólásokat hallgassunk végig a vásárok rendezéséről, a vegyes iparok különleges sérelmeikről stb., amiket már elmondtak ezelőtt 6 városban.” Az idei kongresszustól új szellemet, új irányt, új kezdeményezést és megmozdulást vár, amely még személyi áldozata árán is vissza tudja állítani a jobb jövőbe vetett hitet, bizalmat és a tekintélyt.

Abban igazva van a pécsi ipartestületi elnöknek, az idei iparoskongresszus napirendjéet mintha rögzítve volna és a közelmúlt politikai és gazdasági változásokat egészen figyelmen kívül hagyja. De mégis találnak egy új pontot abban. A 7. pont szerint „Egyes iparok különleges sérelmei és kívánságai” és e sokat mondó cím alatt, miképp informáltak, az előadó a vendéglősipari ügyekkel is kíván foglalkozni. — Bár ezen a kimondott „kézműves” iparos kongresszuson az előadó valami nagy megérteéssel nem fog találokzni, mert a bögrekimérések, sem a borbatyuzás, a magas italmérési illetekek nem hatáskelőtő témák ottan. Egy országos összejöveten nem is kellene partikuláris sérelmekkel foglalkozni,

hanem főleg az általános jellegű kívánsálmakkal, mint pl. az ipartestületi reformmal kapcsolatban annak megengedése, hogy vidéken is lehessen szakipartestületeket felállítani; miképp minden hatósági üzem, az ipartestületi vendéglős is szüntessék meg, a kocsmaiparnak vagy a vendéglősiparba való beolvasztása vagy képesítéshez való kötése, a sörkarter ügye, a zeneszerzői jogdíj körüli sérelmek, az engedélyilleteknek tételesenkénti beszedése, idegenforgalmi és túladózási ügyek stb. stb. Abban a feltevésben, hogy iparunk ezen különleges, már tudniillik az iparoskongresszuson különleges, de egyébként a szakma általános sérelmeit és kívánságait az előadó a szokott agilitásával ilyen értelemben fogja előterjeszteni — sok sikert kívánunk.

A Rákospalotai Vendéglősök Ipartársulata

nyári mulatsága kedvező időjárás mellett a siker jegyében folyt le. A jótékony célt szolgáló alap a mulatság jövedelméből is szépen gyarapodott. Kedélyes hangulatban a kora reggeli órákig együtt maradt a vendégsereg.

Köszönetnyilvánítás.

Ez alkalommal, hogy most volt a 25. évfordulója annak, hogy a Fogadó szerkesztősége kötelékébe beléptem és erről lapunk legutóbbi számában egy közleményben megemlékezett, igen sok jóbarát, ismerős és szakmai érdeklépviselet vezetősége táviratban és levélben üdvözölt. A sok üdvözlésre képtelen vagyok egyenként válaszolni, így ezúton mondom hálás köszönetet barátainak és jóakaróimnak azért, hogy a negyedszázados évforduló alkalmával szívesek voltak üdvözlésükkel felkeresni.

F e k e t e G y u l a .

Ezer ipartestületi vezető mentesül a székházkölesön kezessége alól —

írja az egyik lap. Vagyis ezt úgy kell érteni, hogy 120 ipartestület vezetőit elfogta az „alkotási vágy” és az „ipartestületi közüzem létesítési célzat” és tekintet nélkül arra, van-e arra szükség vagy ninc, pénz nélkül ipartestületi székházat építettek és abba ipartestületi vendéglőt — lehetőleg házikezelésben. S mert pénz nem volt, az IPOSZ nagyválasztmányja számítása szerint ipartestületeknél legalább 8 vezetőségi tagnak kellett kezességet vállalni a fölöslegesen, hitelbe készült székházépítkezési költségeiért. Az ipartestületi házóépítkezés által adósságba jutott 120 ipartestület segítségére a volt kereskedelmi miniszter 3 millió 7.6 százalékos kölönszöketet biztosított 20 évre, ami által mintegy 1000 ipartestületi vezető menekül a súlyos kezesség alól. Nem tudjuk, hogy az időközben beállott változott viszonyokra

Használt borszivattyú

kftűnő állapotban eladó

Bornagykereskedés,
Fodmaniczky uca 75.

és egyéb gazdasági körlményekre való tekintettel ezt a rengeteg pénzt, ami végeredményben mégis csak az adófilélekből jön össze, folyósítják-e, de azért, hogy 1000 ember súlyos kezesség alól szabaduljon, ma talán még sem lehet olyan könnyen ilyen horribilis költségt adni az adófilélekből akkor, amikor termelési és javakat produkáló célokra nem tudják a szükséges költséget nyújtani és ha már nyújtják, megfizethetetlen kamattal. Mikor az államnak a nehezen szerzett rövidlejárattól kölcsön után több kamatot, háromnegyed százalék jutalékot és még más illetékeket kell fizetni, ugyanakkor itthon 20 évre 7.6 százalékos kölcsönt adni nem valami égetően fontos dolgra — takarékos és jó gazdálkodásnak nem lehet mondani.

Nem szerződhetők egyszerre több szakmára az iparos tanonc.

Az iparostanoncok ugyanazon időben csak egy ipari szakmára szerződhetők le, mert az 1922. évi XII. tc. 89. §-a megállapítja a tanoncidő minimális tartamát egy-egy ipari szakmára. A minimális tanoncidő megállapításának az a célja, hogy a tanonc az illető szakmának tanulására elegendő idővel rendelkezzen. Már pedig ha a tanone ugyanazon időben több, különösen nem rokontermészetű ipari szakmára lenne leszerződhetők, sem az egyik sem a másik szakmában a törvényben előírt minimális tanidőt ki nem töltené, ami az ipari kiképzésnek rovására menne. A törvény egyébként módot ad arra, hogy egy más szakmára való áttérés esetén a tanidő megrövidíthető legyen.

Egy igen szükséges intézmény.

Ezelőtt négy évvel megalakult a Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete. Az egyesület célja a tag elhalálozása esetén a hátramaradottaknak a felmerülő temetési kiadásoknál anyagilag segítségére lenni. A mindenkori segélyösszeg a tagok létszámától függ. A temetkezési hozzájárulási összeg pedig önkény alapján, a tagok esetenkénti csekély befizetéssel adódik. Normális gazdasági viszonyokban a családoknál a halálest mindig anyagi gondot okozott, de a mai leromlott gazdasági helyzetben alig lehet a temetési költségeket előteremteni. Így a temetkezési egyesület ma egy nélkülözhetetlen és felette fontos intézmény. Azok a családok, ahol halálest előfordult és megkapták az egyesülettől a temetkezési hozzájárulási díjat, azok tudják leginkább méltányolni az egyesület fontosságát. Hányan voltak már, akik elmondták, hogy az egyesületi segély nélkül nem is tudták volna halottukat eltemettetni! Így tehát mindenki a családja érdekében is cselekszik, ha tagja lesz a temetkezési egyesületnek. Beiratásnál két pengő beiratási díj 4 pengő temetkezési tartalékdíj fizetendő, egyébként tagdíj nincsen és csak akkor kell fizetni, ha a tagok közül valaki meghal, akkor két pengőt kell befizetni. —

Beiratkozni lehet az egyesület irodájában, VI., Aradi u. 11, ahol bővebb felvilágosítás is kapható. f—j.

Kohn Bernát vászonárú üzlete,

amely eddig a VII., Király uca 13. szám alatt a Gozdu-átjárattal második udvarban volt, most átköltözött ugyan- csak a Király uca 13. számú házban nagy ucai üzlethelyiségébe. Bővebbet lapunk címlapján lévő hirdetésben.

Fagyasztott őszibarack.

Amerikában nagy mennyiségben hoznak forgalomba késő ősszel fagyasztott barackot. Készítési módja a következő: A felszeletelt barackot cukor közé rakják, egy fontos, viaszos papirosból készült dobozokban gyorsan megfagyasztják s addig tartják el, míg — idényen kívül — értékesíteni tudják. Az eljárás bevezetésére a barackülttermelés s a rövid barackidény készítette az érdekelt termelőket. A termés egy jelentékeny részét lehet ugyan is fagyasztott állapotban elraktározni. A mult évben végrehajtott kísérletek során megállapították a fagyasztásra alkalmas barackfajtákat, a megfelelő fagyasztási időtartamot, a fagyasztásra és az eltartásra szolgáló hőmérsékletet. Tucker és Trsai Georgia államban több mint tizezer font barackot fagyasztott meg a barackidény közepén, amit karásonyig elraktároztak. Ekkor száraz jégbe (szilárd szénsav) csomagolták és nagy szállodáknak, baracktermesztőknek, háztartási intézményeknek és más érdekelt egének küldötték el. Az amerikai Scientific Americanban megjelent bírálat szerint a fagyasztott gyümölcs a frisstól meg nem különböztethető. — Itt is meg kellene próbálni!

Uborka és paprika konzerválásához a szeszecet vagy a borecet alkalmasabb?

erre a kérdésre a Természettudományi Közönyben a következőket olvassuk: A háború óta teljesen elhanyagolt magyar borecetipar újra fejlődésnek indult s általában igen kiváló minőségű borecetet gyárt. (Mellesleg meg kell említenünk, hogy nemrégben a napilapok kritika tárgyává tették, hogy hazánkban, ahol a sok különböző minőségű bor értékesíthetetlen pinecokban fekszik, külföldről borecetet importálnak, amelynek bolti ára 3 pengő. A szerk.) A borecetet a közönség legnagyobb része szívesen vásárolja és fogyasztja frissen készült ételében, de csak bizonyos aggodalommal tölti rá a télre elteendő uborka, paprika és egyéb ecetes konzervjeire. Több oldalról panaszt is emeltek, hogy a borecettel eltett árú leve bizonyos idő múlva megzavarosodik s ezek szerint a borecet konzerválási célra nem alkalmas, vagy legalább is kevésbé alkalmas a szeszecetnél. Ezekre a panaszokra és aggodalmakra a T. K. a következőket mondja: A borecet és a szeszecet konzerválásánál szereplő hatóanyaga, az ecetsav mindkét ecetféléseknél ugyanaz. Különség állhat fenn a sav koncentrációja tekintetében. Te-

kintettel arra, hogy a modern borecettgyárak a borecetet, teljesen a szeszecethez hasonlóan, ma már kizárólag gyorscettkepzőkön állítják elő, a gyárak a borecettből is 10 százalék ecetsavtartalmat meghaladó árut gyártanak, amely koncentráció szeszecetforgalomban elfogadott „ecetessencia” töménységének felel meg. A háziasszonyok az ecetessenciát 3–4-szeresére szórták higitani s általában 2–3%-os ecetet használnak a konyhán és konzerválási célra egyaránt. Ez a koncentráció szeszecet alkalmazásánál sem mindig elegendő.

A hatóanyag szempontjából azonos bor- és szeszecet erősen különbözik egymástól az extrakttartalom összetétele tekintetében. Extraktoknak nevezi a vegyész az ecetnek azon szilárd részletét, amely minden illóanyag, ecetsav, víz stb. elpárolgatása után az edényben visszamarad. A borecet jelentékenyen több extraktot tartalmaz a szeszecetnél, ami természetesen is, miután a borecet nyersanyagának, a bornak az extrakt tartalma is sokszorosan meghaladja a szeszecet nyersanyagát képező finom szesz extraktanyagait. Más szóval, a borecet sokkal táplálóbb a szeszecetnél és így mindenmü mikroorganizmus, tehát az uborkalé zavarodását előidéző baktériumok, élesztők számára is sokkal kedvezőbb táptalaj az extraktban szegény szeszecetnél. A borecet, melynek jellegzetes íze a zöldségkonzervnek is különleges zamatot kölcsönöz, az előzetes pasztörözés révén a konzerválás számára is kifogástalanul alkalmas lehet. A legtöbb háziasszony a konzerválólevelet amúgy is fel szokta főzni a különböző fűszerekkel, hogy az ecet a fűszer zamatajt jobban magába vegye. A borecetnél nem is forralást, csak 60–70 C fokra való fellemelegítést ajánlunk (ezt nevezik pasztörözésnek), az elteendő uborkának, paprikának, stb. pedig meleg vízzel történő alapos megtisztogatását. Ha mindezeket kívül arról is gondoskodunk, hogy a felöntésre kerülő ecet legalább 4–5% ecetsavtartalmú legyen s elegendő mennyiségű sót is tartalmazzon, a borecet konzerváló hatásával épp úgy megfizünk elégedve, mintha szeszecetet alkalmaztunk volna. Fontos még, — de ez úgy szesz-, mint borecet használatánál — hogy a savanyú árut tisztán lekötvé, lehetőleg száraz, szellős, hűvös helyen tartsuk s hogy az eltett uborka, paprika, stb. épp és teljesen egészséges legyen.

A SZAKMA TÁRSASÖSSZEJÖVETELEI. Vendéglősök Jóbarát asztaltársasága

Szept. 4. Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Keresztes Ede né (V., Vigadó tér 3).

Szept. 11. D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékéztő ápoló asztaltársaság összejövetele Kurtz Jánosnál (VII., Keleti p. u. étterem).

Szept. 16. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Cserna Zsigmondnál (IX., Tüzlőtő uca 67).

A „Fogadó–Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI. Aradi uca 11. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésre.

Hivatalos órák: vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. n. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98.

Az egyesület ügyésze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáforduló tagoknak naponta délután 4–6-ig díjmentesen jogi tanácsal szolgál. Iroda: IX. Ferenc-körút 37. Telefon: J. 379–88.

Borpiac

Termelők részéről az eladás az utóbbi napokban alább hagyott, mert a borokat a bekinált 1.2 filléres fokontú áron nem adják, míg a nagykereskedelem 1.3-at nem helyez kilátásba.

Csak néhány kisebb tétel cserélt a nagykereskedelemben gazdát 1.2 filléres alapon.

Jászszentlászlón magasfoku Rizling 18.5 fillérért kelt el literenkint.

Izszakon 1 vagon fehér áru literenkint 22.5 fillérért.

Balatontellén 1 vagon finom áru literenkint 22.5 fillért.

A szőlőérés előrehaladt, de a napilapokban elterjedt azok a hírek, amelyek szerint pl. Kiskörösrön megindult volna a szüret, nem állják meg helyüket. A szőlőként eladott termés maradványát préselték csak ki.

Az utóbbi napok esői sokat használtak a szőlőnek, de több helyen repednek a korai szemek.

Szentmártonkátán a legutóbbi eső igen jó hatással volt a laposabb fekvésekre, míg a partos fekvésekre már későn jött.

Gyöngyösön elkelt 1000 hl 11 fokos 13.2 fillérért, budapesti számlára. Terméskilátások jók. Árak eszkenek.

Hahóton kistételben elkelt 12 fokos bor 16 fillérért.

Szeksárdon teljes üzletelenség, csak kisebb vételek vannak commere áruban változatlan, 1.2–1.3 fillér fokontúkénti áruban. Kvalitás áru körülbelül 2–2½ fillért jegyez névlegesen. Az idén itt hordókra is szükség lesz, melyek úborért is elcserelehetők.

Csemegeszőlő. Aug. hó 20-án a budapesti piaci árak a következők: Saszola (I. rendű), nagyban 40 fillér, kicsiben 48–45 fillér. Muskotály nagyban 30 fillér, kicsiben 36–40 fillér. Borszölő csemegének, mézes nagyban 28 fillér, kicsiben 32–34 fillér. Szekeres áru, sasza, nagyban 34 fillér, kicsiben 38–40 fillér. Szekeres áru, közönséges, nagyban 32 fillér. Szekeres áru, közönséges,

nagyban 32 fillér. Szekeres áru, fekete kicsiben 22–32 fillér.

A vidéki piacokon magasabb paritásban áll a szőlő ára, mint Budapesten.

Pálinka. Törkölypálinkában az üzlet változatlanul élénk, az alant jegyzett árakon állandó vételek történnek. Árak: 2.80–2.90 pengő hektoliterfokonkint.

Szprőpálinkában állandó kereslet mutatkozik, a készletek és a termelés igen kevés, így ebben a cikkben hiány van. Árak: 2.80–2.90 pengő hektoliterfokonkint.

Eperpálinka: A lecsökkent kínálat teljesen elegendő a kereslet kielégítésére. Árak: 3.10–3.20 pengő hektoliterfokonkint.

Szilvórium: Vörös- és kékszilvában az export továbbra is változatlanul élénk s ma még nem áttekinthető, hogy mennyi fog pálinkafőzésre jutni. Súlyos nehézséget okoz, hogy a szeszfőződé a szilvabevásárláshoz szükséges tőkével nem rendelkeznek. Az export és a szilvabevásárláshoz szükséges tőke hiánya miatt előreláthatóan a termelés lényegesen kisebb lesz és az árak is ennek megfelelően fognak majd alakulni. Ó-áruban változatlan árak mellett kisebb tételek eladásra kerültek. Árak: 0 nyáriszilva 5.30, kékszilva 5.70, pr. kékszilva 6 pengő.

Borpiac: Változatlan. Árak: 3.35–3.50 pengő hektoliterfokonkint.

A jegyzett árak ab főzde, hordó nélkül, értendők, a mindenkor érvényben lévő forgalmi adó felszámítása mellett.

ÜZLETI HIREK

BUDAPEST. *Rettinger* Márton, a jól ismert fővárosi vendéglős, megvette a VII. Izabella uca 3. szám alatti jóforgalmú polgári vendéglőt.

Mazura Rezső vendéglős a Lipót körút 10. szám alatti sarokhelyiségben egy vendéglőt nyitott és azt teljesen újonnan berendezve, mult hó 29-én ünnepélyesen megnyitotta.

Moróca Lajos vendéglős a VIII. Tömő uca 33b. számú házban egy esinos kis vendéglőt nyitott.

KÖSZEG. A vendéglős- és korcsmáros-kongresszus résztvevői előtt is jól ismert „Stájerházak” magaslati kirándulohelyen — a „Hála Isten” hegyen túl — a *Közegyi Turista Egyesület* most megszerezte a korlátlan kimerési engedélyt, úgyhogy e gyönyörű helyen a kirándulók és turisták állandóan bort, sört és egyéb frissítőt, kávé, teát és ételeket kaphatnak. A jó magyar borokkal és ételekkel az „Irott-kön” befészelt osztrák vendéglősnek a „Stájerházak” most erős konkurrenciát csinál.

BAJA. *Takáts* Vilmos, a „Nemzeti szálló” tulajdonosa, ipartársulati és szakosztályi elnök, szállodáját átalakította és modernizáltatta, központi fűtéssel és hidegmeleg vízszolgáltatásra rendezte be a 65 vendégszobát, valamint újonnan bútoroztatta azokat.

BARCS. *Rosich* Antal főpincér elnyerte az „Iparos-Otthon” vendéglőjének bérletét, amelyet célszerű berendezéssel és tataroztatása után július 2-án ünnepélyesen megnyitott.

MÁGÓCS. *Koller* Péter, az andócsi nagyvendéglőnek 22 éven keresztül volt bérleje, az állomás mellett lévő vasúti vendéglőt házzal együtt örök áron megvette. Koller kartárs előzenyessége, kitűnő konyhája és jó italai az üzlet fellendülését biztosítják.

HARKANYFÜRDŐ. *Weisz* Ferenc régi kartársunk, ki már Nagykanizsán és a háborúelőtti években Sarajevóban, Szávabródban volt szállodás, bérbevette e kies fürdőhely nagyvendéglőjét s mint régi szakember, a fürdőközönség legkényesebb ízlésének megfelelően vezeti üzletét.

Vasúti vendéglősök áthelyezése.

Ezsély Géza mezőturi vasúti vendéglős a békésabai pályaudvari vendéglőt veszi át, a mezőturi vasúti vendéglőt pedig Stolaersik Adolf lökösházai vendéglős veszi át.

Uj vasúti vendéglős.

Horváth Andor, a kelenföldi pályaudvari vendéglő főpincére, elnyerte a lökösházai vasúti vendéglő bérletét.

Helyváltozás.

Braun István a bajai „Nemzeti szálló”-ban a főpincéri állást tölti be. — Közegyi Imre elfoglalta a mezőturi pályaudvari vendéglőben a főpincéri állást. **Fekete Gyula.**

Négy-nél több alkalmazottat foglalkoztató üzemek kötelesek munkaidőrendet kifüggeszteni.

Az 1930. évi december hó 30-án kelt 15043—1930. K. M. szám rendelet értelmében munkaidőrendet, valamint az alkalmazott fiatalokruak és nőkről jegyzéket csak az az üzem tartozik vezetni és kifüggeszteni, amelyben az alkalmazottak száma a tanulókat is számítva négy-nél több. Munkaidőrend, valamint az alkalmazott fiatalokruak és nőkről vezetendő jegyzék nyomtatvány ipartestületünk irodájában kapható a hivatalos órák alatt.

A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Szegedszerkesztő: **Fekete Gyula.**

Merkantil-nyomda, Hunyadi uca 45

Közvetítette és kialakította 134.000 P vételárért: ZWILLINGER GYŐZŐ ingatlanügynökségi iroda, Budapest, VII, Erzsébet körút 29. Tel: J. 403—13.

MÜNICH ALADAR műépítés, törvényszéki hites szakértő által megállapított forgalmi becsértéke 286.000 P.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésók stb. Országos Nyugdíjgyűjteménye Székháza, VII, Aréna út 15.

354 □ öln

A városok és községek által szedhető bor- és hús-fogyasztási adók, valamint sör- és szeszfogyasztási adópótlékok fargyában kiadott 1923. évi 121.100. számú P.M. utasítás

15. §. A fogyasztási adó ellenőrzésével megbízott hatósági közegeknek jogukban áll a 9. § 1. és 2. pontjaiban említett adóköteles felek pezsgőbor (habzóbor) készleteit, az erre vonatkozó feljegyzéseket és okmányokat bármikor megvizsgálni és az adókötelesek tartoznak a kiküldött hatósági közegeket ezen tevékenységükben támogatni. A készletekben megállapított esetleges adózatlan hiányok után a mindenkor forgalmi árak alapján adóki-veletnek van helye.

16. §. A város (község) területéről előzetes bejelentés mellett kiszállított pezsgő és habzóborok után fizetett fogyasztási adó visszatérítendő. A visszatérítés iránti kérelem a kiszállítás napjától számított 30 nap alatt terjesztendő elő a városi tanáshoz (községi elöljárósághoz) a vonatkozó szállítási okmányok csatolása mellett. Ugyan- esak visszatérítendő a megsemmisült pezsgő- és habzóborok után fizetett fogyasztási adó is a 28. §-ban foglaltak szem előtt tartása mellett.

III. FEJEZET.

Borfogyasztási adó.

17. §. A borfogyasztási adó alkalmazható legmagasabb tételeit az 1923. XXXIII. tc. 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminiszter állapítja meg.

E határon belül a városi tanács (községi elöljáróság) az igazgatása alatt álló területen fizetendő borfogyasztási adó tételeit oly összeggel állapítja meg, amely a város (község) általános köz-

igazgatási szükségleteinek fedezésére szükséges.

A megállapított borfogyasztási adó-tételek a város (község) területén a szokásos módon azonnal közhírré teendőek és egyidejűleg a pénzügyigazgatósággal is közlendők.

18. §. A borfogyasztási adót fizetni kötelesek:

1. a város (község) területén bornak, bormustnak nagyban való elárúsításával, avagy bornak, bormustnak kimérésével és kismértékben való elárúsításával iparszerűen foglalkozó felek az általuk eladott, illetőleg általuk és háztartásuk által elfogyasztott mennyiség után, a 21. §-ban megjelölt módon;

2. a bortermelők, amennyiben bornak, bormustnak kimérésével és kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, az általuk és háztartásuk által elfogyasztott, valamint eslelétségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltott mennyiség után, az 5. § értelmében egyezségeileg megállapított átalányösszegben, vagy pedig, amennyiben ily átalányösszeg fizetésére nézve velük megállapodás létre nem jött, ugyszintén abban az esetben is, ha bornak, bormustnak kimérésével és kismértékben való elárúsításával foglalkoznak, a 21. §-ban megjelölt módon;

3. a magánfelek az általuk más beszedési körből beszerzett, behozott vagy a város (község) területén az 5. § szerint (átalányösszegben) adózó bortermelőkől beszerzett mennyiség után a 20. §-ban megjelölt módon.

19. §. Mindenki, a ki a borfogyasztási adóalá eső adóköteles tárgyat egyszerre 2 litert meghaladó mennyiségben a városba (községbe) behoz, illetve a város (község) területén az 5. § szerint (átalányösszegben) adózó bortermelőtől beszerz, a behozott vagy beszerzett adótárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás, illetve behozatal idejét, a borfogyasztási adók beszedésére jogosított, vagy az ily bejelentések átvételére kijelölt közegeknél szóval, vagy írásban 24 órán belül köteles bejelenteni. A bejelentő fél kívánatára a bejelentést átvéző közeg erről a bejelentésről a bejelentés összes adatait feltüntető írásbeli elismervényt tartozik kiszolgáltatni.

Azok az adóköteles felek, akik a borfogyasztási adót szemleív alapján utólagosan fizetik, a bejelentéseket a 21. §-ban szabályozott módon tartoznak megtenni.

20. §. A 18. §. 3. pontjában említett azon felek, akik az adót a cikkek behozatala, illetve beszerzése alkalmával esetről-esetre fizetik, tartoznak az esedékes fogyasztási adót a szabályrendelet hatálybalépésekor meglévő készletek után 24 óra alatt teendő bejelentéssel egyidejűleg, a később behozott adótárgy után pedig a behozatalról a 19. §. értelmében teendő bejelentés alkalmával a borfogyasztási adó beszedésére jogosított közegnél fizetni, aki a bevételzett adóösszegekről a kérdéses cikk mennyiségét és minőségét is ki-tüntetető bélyegmentes nyugtát (fogyasztási adóbárcát) köteles adni.

21. §. A 18. §. 1. pontjában említett

felek, úgyszintén azok a bortermelők, akik a fogyasztási adót nem az 5. §. szerint megállapított átalányösszegben fizetik, a saját maguk és háztartásuk, valamint alkalmazottaik által fogyasztott, úgyszintén a város (község) területén szemleívvel nem bíró félnek eladott, vagy átengedett mennyiség után járó borfogyasztási adót, az adóköteles mennyiség megállapítása céljából eszközlendő leszámolások alapján, utólagosan tartoznak megfizetni.

Ezek a felek az illetékes városi (községi) közegnél jelen szabályrendelet hatályba lépését követő nyolc napon belül bejelenteni kötelesek:

1. azokat a helyiségeket, ahol a fogyasztási adó alá tartozó italok elvannak helyezve;

2. a város (község) területén levő összes borkészletüket.

A később beszerzett (termelt) bormennyiségek a bepincézést (elraktározást) követő 24 órán belül jelentendők be.

A leszámolások pontos foganatosítása céljából a bejelentések átvételére kijelölt közeg köteles a bejelentett mennyiség valódiságáról a helyszínen meggyőződni és a megtörtént bejelentés igazolására a bejelentésre kötelezettnek az első helyszíni megállapítás alkalmával, az ide mellékelte 1. számú mintának megfelelő szemleívet átadni, amely szemleívben úgy az első, mint minden folytatolagos szemle eredményét és a bor, vagy bormust mennyiségét fel kell jegyezni. A szemleívet két egyenlő példányban kell kiállítani; az egyik példányt a bejelentésre kötelezettnek kell átadni, a másik példány pedig az eljáró közegnél marad.

A mennyiség megállapításánál, ha a bor telt és hitelesített hordókból van, a hitelesítési jelzés veendő alapul.

Ha a hordók nincsenek hitelesítve, vagy csak részben vannak megtöltve, úgy a fél álltal felajánlott és elfogadható ölegalkalmasabb módon állapítandó meg azok tényleges tartalma.

Az esetről-esetre beraktározott bormennyiségének megmérés által való külön megállapítása mellőzendő, ha annak mennyisége kereskedelmi szám-lák, illetőleg szállítólevelek által ki-mutatattik.

A leszámolások alkalmával az adóköteles mennyiséget akként állapítják meg, hogy az erre kijelölt közeg a fél jelenlétében minden év március, június, szeptember és december hónapjainak végén felveszi a készletet és összehasonlítja, hogy vajjon a talált készlet a szemleív szerint mutatkozó számszerinti készlettel egyezik-e.

A közvetlen megelőző leszámolás alkalmával fenmaradt tényleges készlet, valamint az azóta bevételzett mennyiség összege és a közvetlen előző leszámolás óta adómentesen leírt mennyiség közötti különbözet adja a számszerinti készletet. Az ekként megállapított számszerinti és a tényleg talált készlet közötti mutatkozó különbözet, illetve hiány képezi a megadótandó mennyiséget.

A megállapításnál a 22. §-ban említett adómentes leszámolásokon kívül forrásra s borseprűre fehérbornál leg-feljebb 10%, vörösbornál pedig 6%, továbbá elpárolgás és apadás címén

évenként 2% adómentes leszámításnak van helye.

A megállapított hiány, mint adóköteles fogyasztás után, a borfogyasztási adó végrehajtás terhe mellett 3 nap alatt bélyegtelen nyugta (adóbarca) ellenében a fogyasztási adó befizetéséért felelős közzénel lefizetendő. Többlet esetén a többlet a szemleíven bevételbe helyezendő.

A beraktározott cikkeknek a szemleívbe minednkor bvezetve kell lenniök, ennél fogva a beraktározva talált olyan mennyiség, amely a szemleíven elő nem fordul, úgyszintén a leszámolás alkalmával megállapított többlet, amennyiben azt az adóköteles fél adóbarcával, avagy más módon igazolni nem tudja, úgy tekintetik, mintha azt bejelentés nélkül szerezte volna be.

A borfogyasztási adó beszedéséért felelős közzé a leszámolás foganatosításának időpontjáról az adóköteles feleket a leszámolást megelőzőleg megfelelő módon értesíteni köteles. Vasár- és ünnepnapokon leszámolás nem tartható.

(Folytatjuk.)

Miskolc város központjában

Rákóczi u. 4. szám alatt lévő házamat közel az Uránia mozgósínházhoz és a Nemzeti színházhoz a „Kispipa“-vendéglő éttermeivel, teljes felszereléssel, kényelmes emeleti lakással korom előrehaladása miatt eladom.

id. Mayer József
vendéglős.

Csak érett szőlőből állandóan frissen préselt

Fluhar must

a legmegbízhatóbb, napi árban házhoz szállítva, minden kis mennyiség. A telepen: VII, Wesse-lényi ucca 69. T.: 3-35-57 kapható.

Érzékeny, fájós lábakra

készíték orvosok által elismert új találmány gyógycipőket, ludtalp, fagyás, izzadás, tyukszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől, NYÁRY gyógycipész, Szondy ucca 25. sz. Gyógycipők egyedüli készítője. Címet kérem megőrizni. Kérjen ismertetőt. Vendéglősöknek és alkalmazottainak ingyen láb átvilágítás, ha a „Fogadó“-ra hivatoznak.

Csengődi prima must.

Szeptember hó 1-től kezdve minlenkor érett és egészséges oportó és ezerző szőlőből frissen sajtolt

must

tetszészerinti mennyiségben, a küldött hordókban, napi árban kapható. — Kifünő öbor is még kapható.

Angyal Gábor szőlőbirtokos
Csengőd

Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok és Italmérők figyelmébe!

- Kötelező** a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült
- Uj Borförvény-kivonat plakátja** drb.-ja **90 fill.**
Legalább 20 darab vételénél darabja 80 fillér.
 - A korcsmat hífel előrléséről szóló plakát** " **60 fill.**
(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)
 - Flatalkorúak szeszfillalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.)** szóló plakát " **40 fill.**
 - Padlóra köpni filos plakát** " **40 fill.**
 - Éneklés és lármázás hatóságllag fíltva van plakátja** " **40 fill.**
 - Káromkodás, frágár beszéd filos plakát** " **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portókölség miatt — darabonként 20 fillérral drágábbak.

Az összes plakátok kemény papiron készültek. — Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős“ kiadóhivatalában, Budapest, VI., Aradi ucca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekbén, 10 és 20 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánvét mellett küldésnél igen nagy a portókölség.

M. kir. rendörség szegedi kapitánysága
4839/1930. kih. szám.

ITÉLTEKIVONAT.

A m. kir. rendörség szegedi kapitányságának alulírott rendörbírája Szegeden 1930. év október hó 24-én Szepeisi József szakképviselő részvétele mellett megtartott tárgyaláson 4839—1930.0 kih. sz. jogerős ítéletével *Kindl László* 23 éves, róm. kath. vallású, Szeged-Várostanya alatti lakos *fúszerkeskedőt a bornak vízzel történt meghamisítása és a hamisított bornak forgalomba hozatala miatt 1 napi elzárásra és az eljárási kölségek megfizetésére ítélte és egyben az ítéletnek terhelt kölségére a Szegedi Uj Nemzedék című napilapban és a Fogadó című szaklapban való közzétételét és a jogerős ítéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését elrendelte. Szeged, 1931 május 21-én. Dr. Stadler István s. k. rendörkapitány, rendörbíró. H. P.*

A kivonat hitelül:

Szeged, 1931 augusztus 14.

Tóth Ferenc,
hiv. tiszt.

25.869/1930. kih. szám. A m. kir. állami rendörség budapesti VII. ker. kapitánysága közhírré teszi, hogy özv. *Lakatos Aronné szül. Frankó Mária* budapesti lakos a megtartott ellenörzés alkalmával túlkénezzett mustot hozott forgalomba, továbbá a bort vízzel és cukorral és vízzel meghamisította, az így meghamisított bort forgalomba hozta, végül tartályait nem jelölte meg s ezért nevezett az 1924. évi IX. tc. 42. §. 1—2. p., valamint ugyanezen tc. 44. (Btn. 23. §.) 1. pontja alapján 8 napi elzárásra és még behajthatatlanság esetére 1 napi elzárásra átváltoztatandó 5 pengő pénzbüntetésre és az ösz- zes eljárási kölségek viselésére ítélt. Budapest, 1931 július 14. Vitéz dr. Borbáth Jenő, r. kap.

Eladó esetleg bérbeadó

Hajmáskér legforgalmasabb helyén 1050 négyszögöl területen lévő

nagyvendéglő,

melyben két nagy terem, hat szoba, két konyha, mészárszék, vegyeskereskedés és öszes vendéglői mellékhelyiségek, vannak 525 négyszögöl udvarral. Bövebb felvilágosítás **Németh Ignác ottani jegyző úrnál**, vagy intézetünknel nyerhetö.

Veszprém megyei Takarékpénztár, Veszprém.

Vendéglős konyhája büszkesége, Az ételek finom izletessége!

Ezért rendeljen Horváth Ferenc Szeged, édes nemes paprikát á kgr. 3 P 20 fillér.

HORDÓ ELADÁS.

Kifünő karban lévő
1 drb 70 hektoliteres,
4 drb 45 hektoliteres hordó készpénzért, vagy megfelelő minőségű fajborért eladó. Bövebbet **Körmüves Istvánné** vendéglős, Budapest, VI., Teréz körút 17. sz.